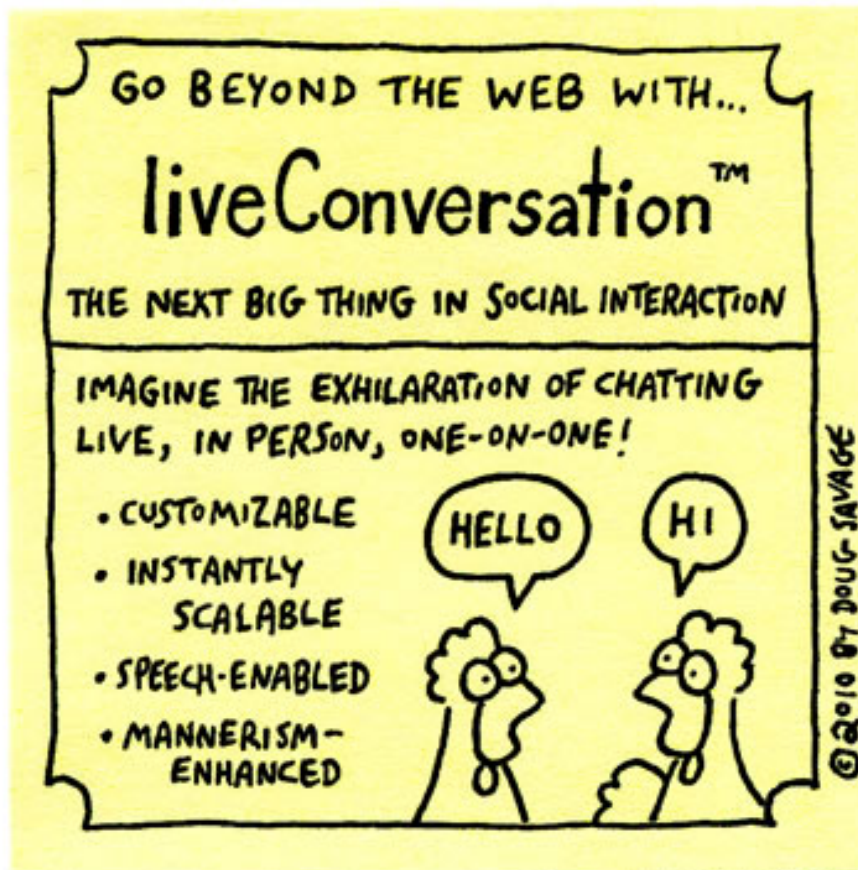

VAN GELOOF TOT GESPREK

OP ZOEK NAAR JOUW GELOOFSIDENTITEIT
OM ANDEREN TE HELPEN

Savage Chickens

by Doug Savage

Dit dossier is een gids die je wil helpen bij het begeleiden van een geloofsgesprek in jouw Jokri- of plussersgroep. Het is een leidraad die je inzicht wil geven in je eigen geloofshouding en –taal, zodat je daarmee aan de slag kan om authentiek als begeleider voor de groep te kunnen staan.

Eerst wordt er kort ingegaan op wat een geloofsgesprek is en wat de moeilijkheden ervan zijn. Daarna komen we tot de kern: wat is de rol van de begeleider in een geloofsgesprek? En hoe kan een beter inzicht in wat je zelf gelooft, jou helpen om een geloofsgesprek aan te gaan?

Daarna gaan we aan de slag! De negen spirituele paden van G. Thomas komen aan bod. Dit is een methode die helpt om te reflecteren over je persoonlijk geloof. Wat geloof je? Hoe geloof je? Per pad zijn er reflectievragen, opdrachten en tips om dat pad te verkennen met je groep.

Wanneer je deze gids hebt gelezen en erover hebt gereflecteerd, dan heb je een stevig fundament om jouw groep te vertellen over jouw eigen geloof en om hen te ondersteunen bij het praten over hun geloof, twijfels en vragen.

WAT IS EEN GELOOFSGESPREK?

Een geloofsgesprek is een gesprek waarin vragen in verband met de inhoud en beleving van het geloof het vertrekpunt zijn en waarbij de jongere de kans krijgt om zijn (vragen rond) geloof onder woorden te brengen. Dit gesprek kan zowel één-op-één zijn als in groep.

De **eigenheid** van een geloofsgesprek ligt hem in de intentie en de beleving van de begeleider. De begeleider spreekt vanuit een bepaald perspectief, namelijk dat van het hoe, het waarom, het wat van “gelovig-mens-woorden”. Dit impliceert dat de begeleider een bijzondere gevoeligheid heeft voor en aandacht schenkt aan wat er aan geloof en/of ongeloof meekomt in het gesprek. En vervolgens: dat hij daar op een verantwoorde manier op ingaat. De begeleider mag er ‘het geloof’ niet zomaar bij sleuren, maar er ook niet zomaar aan voorbijgaan.

Inhoudelijk kan dus in principe alles ter sprake komen, het hele leven komt aan bod. De beleving is echter belangrijk: als begeleider geloof ik dat God die mens al nabij is, of die dat nu weet of niet. Voor een jongere is er vaak geen afbakening tussen een ‘gewoon’ gesprek en een geloofsgesprek: het dagdagelijkse leven, met zijn vreugdes en verdriet, roept vragen op.

Geloofsgesprekken ontstaan soms **spontaan**: er wordt over vanalles gebabbeld aan tafel en plots komt er een vraag van een jongere... Daarnaast zijn er **‘geplande’** geloofsgesprekken: je nodigt de groep uit om samen over geloof in gesprek te gaan. Die geplande gesprekken zijn ook waardevol: ze nodigen de groep uit om op een andere manier met elkaar te spreken, om elkaar in een ander licht te zien. Soms zullen jongeren daar persoonlijke, emotionele verhalen met elkaar delen. Het is dan zeer belangrijk om als begeleider je rol goed op te nemen en te zorgen voor een open sfeer.

Verwerkingsvragen:

- Denk terug aan het laatste gesprek dat je had met jouw groep over geloof. Welke vragen kreeg je toen?
- Geloof jij dat God met jouw groep op weg is? Waarom wel of niet?

Wat maakt een geloofsgesprek moeilijk?

Veel jongeren (en begeleiders) hebben het moeilijk met praten over hun geloof, en wel om verschillende redenen:

- het is te persoonlijk;
- ze weten zelf nog niet goed wat ze geloven;
- ze hebben veel twijfels bij geloof;
- ze hebben de taal niet om erover te spreken;
- ze zijn bang voor de reacties van anderen;
- ze zijn bang dat ze de enigen zijn die hierover nadenken;
- ...

WAT IS DE ROL VAN DE BEGELEIDER IN EEN GELOOFSGESPREK?

Al deze redenen hangen samen met de rol van de begeleider. Een goede begeleider is cruciaal tijdens een geloofsgesprek: om de jongeren aan te moedigen, om hen woorden aan te reiken, om respect voor elkaars mening te tonen...

De begeleider zorgt voor de juiste sfeer door zijn eigen openheid en authenticiteit. Een begeleider die aan jongeren durft vertellen over zijn geloof, in zijn eigen geloofstaal, die is goud waard in een Jokri- of plussersgroep!

Als begeleider kan je de jongere beter van dienst zijn als die weet wat hij aan de begeleider heeft. Het is dus beter om als begeleider ook kleur te bekennen: wat je de jongere ook aanbiedt, het zal fundamenteel als een uitnodiging moeten overkomen.

Spanningsvelden

Tijdens een geloofsgesprek kan je binnen je groep en binnen je rol als begeleider bepaalde spanningsvelden aanvoelen. Hier worden er een paar benoemd.

1. *Mijn geloof en het geloof*

Iedereen beleeft het geloof op een eigen manier en eigent het zich ook toe op een persoonlijke manier. Er kan een spanning ontstaan door de confrontatie tussen deze persoonlijke beleving en de grotere geloofstraditie. Het is belangrijk om als begeleider jezelf te blijven, met een persoonlijk geloof, zonder iets af te doen aan de hele boodschap van onze geloofstradities.

Hoe ga je dan om met kritische vragen? Met kritische vragen is het belangrijk om deze serieus te nemen en antwoord te geven vanuit dit spanningsveld. Dat wil zeggen: je kan enkel je persoonlijke manier van geloven verwoorden, binnen het kader van 'het geloof'.

2. *Bevestiging en confrontatie*

Als begeleider zit je in een dubbele rol: aan de ene kant wil je de leden zoveel mogelijk aanmoedigen en bevestigen in hun geloofsweg, aan de andere kant is het nodig om hen soms eens te confronteren met andere manieren van denken.

Hoe kan je in een geloofsgesprek bevestiging en bemoediging geven aan jongeren? Het is belangrijk de confrontatie niet uit de weg te gaan, want dat is ook een manier om de ander ernstig te nemen. Er is plaats voor verschil van mening en aanvoelen, een bevraging, voor een 'tegenover'. Wel belangrijk is hoe dit gebeurt: vanuit een betrouwbaar en open contact.

Verwerkingsvragen:

- Ervaar jij die spanning tussen 'mijn geloof' en 'het geloof' in jouw groep? Hoe ga je daarmee om?
- Vind je het moeilijk om te reageren op meningsverschillen of discussies in jouw groep? Waarom?

Gevaren

Moraliseren

Als begeleider is het bijvoorbeeld mogelijk om te gaan dicteren - soms heel subtiel - wat de andere moet doen en/of hoe hij moet handelen. Je kan met moraliserende beschouwingen iemand onder druk zetten en eventueel schuldgevoelens induceren. Zo wordt de ander afhankelijk gemaakt.

Dogmatiseren

Of de begeleider gaat voor de ander in feite uitmaken wat en hoe die moet denken en geloven. Ook hier wordt de vrijheid en de eigen verantwoordelijkheid van de jongeren onrecht gedaan. Wel is het zo: non-directiviteit, d.w.z. je eigen mening geven als begeleider zonder daarmee jouw groep te beïnvloeden, bestaat niet ...

Alle gedrag is communicatie en ook beïnvloeding!

Non-directiviteit is ook niet wenselijk. Van een begeleider mogen de jongeren verwachten dat hij luistert naar hun vragen en daarop inspeelt. Dat kan een begeleider enkel doen vanuit zijn eigen rol, met zijn mogelijkheden en beperkingen. Hij zal m.a.w. altijd op een of andere manier, in meerder of mindere mate, leiden en beïnvloeden. Dit kan niet anders.

Machtsmisbruik

Als (oudere) begeleider ontleen je macht aan je positie, door het feit dat je ouder bent, meer gevormd, zekerder van je stuk. Het is belangrijk om hiervan bewust te blijven.

De houding van de begeleider

1. Respectvol en geduldig luisteren komt op de eerste plaats. Dit is heel actief!
2. Vertrouwen geven, bevestigen wat echt is, en elk oordeel opschorten. Ook aanvaarding van de pijnlijke momenten en de twijfels van de jongeren.
3. Helpen verhelderen en eventueel voorzichtige suggesties geven om verder over na te denken.
4. De begeleider is een 'meeloper'. Je biedt de jongeren een vrije ruimte aan waarin zij zichzelf in vertrouwen kunnen uitspreken. De keuzes en beslissingen moeten de jongeren zelf maken.
5. Hoe kijk je als begeleider naar de jongere? Vaak is dat het belangrijkste: dat ze ontdekken dat er nog een andere manier van kijken is dan hun eigen manier van kijken. "Hoe kijkt God naar deze mens?" Probeer te luisteren en te zien waar Gods Geest aan het werk is in het leven van de jongere. Probeer de persoon die zelf te laten ontdekken, maar altijd uit eigen beweging: het juiste woord op de juiste toon op het juiste moment.
6. Als begeleider jezelf zijn. Jongeren spreken jou aan op jouw identiteit als hun begeleider. Jij hoeft niet te zijn zoals zij.

Uit deze spanningsvelden, gevaren en houding van de begeleider wordt één iets heel duidelijk: als je wil weten hoe je als begeleider met jongeren kan praten over geloof, dan moet je eerst zélf nadenken over je eigen geloof. Als begeleider wordt van jou verwacht dat je kan getuigen over persoonlijk geloof, dat je geloof durft serieus te nemen. Jongeren willen graag weten wat jij over geloof, over God denkt. Je moet dus zelf kleur bekennen. Het volgende hoofdstuk biedt verschillende oefeningen aan om jouw geloofsidentiteit en geloofstaal te identificeren. Vanuit deze identiteit zal je in dialoog kunnen gaan met de groep en zal je als begeleider sterk in je schoenen staan, klaar om met jouw groep een geloofsgesprek te proberen!

WAT IS MIJN GELOOFSIDENTITEIT?

Een geloofsidentiteit is geen vaststaand feit, maar wordt door veel mensen gevoeld als een weg, die je hele leven lang kronkelt en meandert. Wat je gelooft, waarin je gelooft en hoe je gelooft, dat verandert je leven lang. Dat maakt het nog boeiender om van tijd tot tijd eens stil te staan bij je geloof.

De oefeningen hieronder zijn geen invulvragen of gemakkelijke quizjes. Ze zullen jou ook geen kant-en-klare antwoorden geven. Wat deze geloofsoefeningen willen doen is je aan het denken zetten: wat geloof ik? Waarom geloof ik? Hoe geloof ik? Met welke taal druk ik mijn geloof het makkelijkst uit?

Deze geloofsoefeningen zijn ingedeeld in negen categorieën, volgens de **negenspirituele paden** van *Gary Thomas*. Volgens Thomas zijn er negen manieren om God te leren kennen en liggen bepaalde manieren je beter dan andere. Elk van deze negen temperamenten is de moeite om te leren kennen en kan jou helpen om jouw geloofsidentiteit te leren kennen en verder te ontwikkelen.

Zo'n spiritueel pad beschrijft de manier waarop we een relatie hebben met God, hoe we naar Hem kijken en hoe God ons probeert te bereiken. Iedereen heeft alle paden in zich, maar sommige zullen beter bij je karakter passen dan andere. Er zijn geen goede of slechte paden; het zijn allemaal verschillende wegen naar God. Al deze paden kan je ook terugvinden in de traditie van de Kerk, zoals in de diaconie (zorg voor de armen) of in de eucharistie.

Per spiritueel pad wordt eerst een korte uitleg gegeven. Daarna zijn er per soort pad enkele opdrachten of vragen die je kunnen helpen om na te denken over jouw geloof.

Hoe gebruik je deze gids?

Lees de rest van gids hoofdstuk per hoofdstuk. Sta bij de herkenningsvragen stil. Voel je je aangesproken? Dan kunnen onderstaande geloofsoefeningen en tips voor jouw groep je verder op weg helpen.

Elke mens heeft een beetje van elk pad in zich, maar in wisselende verhoudingen. Wat zouden die van jou kunnen zijn? Overloop in gedachten de leden van jouw groep. Herken je hen in bepaalde uitspraken? Wellicht geven deze verschillende paden jou verschillende manieren om met je groep in gesprek te gaan, of om meer variatie te brengen in jullie geloofsgesprekken.

De negenspirituele paden

1. Het spirituele pad van de natuur
2. Het spirituele pad van de zintuigen
3. Het spirituele pad van de traditie
4. Het spirituele pad van de eenvoud
5. Het spirituele pad van de idealen
6. Het spirituele pad van het zorgen
7. Het spirituele pad van het enthousiasme
8. Het spirituele pad van de verdieping
9. Het spirituele pad van het denken

1. Het spirituele pad van de natuur

God zoeken in de buitenlucht

De natuurmens wil de bouwkunst en houten banken verlaten om een geheel nieuwe 'kathedraal' binnen te stappen, een plaats die God zelf heeft gebouwd: de natuur. Elke plek waar een paar bomen staan of een open hemel is, kan Gods kathedraal zijn.

De Bijbel is bedoeld om buiten te lezen. In zowel het Oude Testament als het Nieuwe, zijn er veel voorbeelden en gelijkenissen te vinden uit de natuur. Pas in de natuur krijgen ze opnieuw betekenis en kracht. In het Oude Testament verschijnt God vaak in de natuur. God ontmoette Abraham op een berg en Mozes bij een brandende struik. Het was voor God veel minder gewoon om iemand te bezoeken in een stad.

Jezus zelf vertelde over de zorg die God voor de vogels heeft en over de schoonheid van de bloemen.

Ben je een natuurmens?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik omringd word door wat Hij heeft gemaakt – de bergen, de bossen of de zee.
2. Ik voel me opgesloten als ik te lang binnen zit. Ik voel me nergens dichterbij God dan in de buitenlucht.
3. Ik bid liever door een uur naast een beekje te zitten dan in een gebedsmoment.
4. Als ik op een koude dag naar de tuin kon gaan om te bidden, op een warme dag door een weiland kon wandelen en op een andere keer in mijn eentje een trektocht kon maken door de bergen, zou ik heel gelukkig zijn.
5. Gods schoonheid in de natuur raakt me diep.

Enkele opdrachten

1. God creëert de vlinder en de klauwen van een leeuw. Hij kent de route van de mier en volgt het slakkenspoor. De natuur weerspiegelt Gods creativiteit. In het Bijbelboek Spreuken (30,4) geeft Agur zijn verwondering weer:

“Wie is naar de hemel geklommen en weer afgedaald?
Wie heeft de wind met zijn handen gevangen?
Wie heeft het water in zijn mantel gebonden?
Wie heeft de grenzen van de aarde bepaald?
Noem mij zijn naam, en de naam van zijn zoon,
als je die kent.”

Probeer afdrukken van God te ontdekken in de natuur. Maak er foto's van en schrijf bij elke foto wat jou verwondert.

2. Maak een wandeling in de natuur en neem een pauze op een plek waar zand te vinden is. Ga na wat je de afgelopen tijd niet goed hebt aangepakt. Schrijf je eventuele fouten in het zand en vraag vergeving. Veeg het zand daarna weer glad en neem een beetje zand mee.

3. Ga de natuur in en noteer eigenschappen van God die jij hebt ontdekt door de schepping te bestuderen. Lees daarna Romeinen 1, 20.

4. Maak even tijd voor God tijdens het ondergaan van de zon, gedurende de schemering tot het echt donker is. Wat kan je over God leren door de zon te zien ondergaan? Lees psalm 113.

In jouw groep

Als je deze opdrachten voltooid hebt en je vond ze nuttig, kan je ze ook eens met je groep doen. Ze vragen niet veel materiaal of voorbereiding, enkel wat verplaatsing. Na de opdracht zit je samen met de groep. Wat vonden de jongeren ervan? Vonden ze het leuk, of past het niet zo bij hen? Hebben ze iets over God ontdekt tijdens deze natuurtijd? Herkennen zij zich in bovenstaande uitspraken? Deel ook je eigen ervaringen met hen.

Valkuilen

Bij elk spiritueel pad horen ook enkele valkuilen. Let hiervoor op:

1. Individualisme

Jezus was vaak alleen in de natuur, maar dat deed Hij om zich voor te bereiden op zijn werk in de wereld. Zelfs Franciscus van Assisi benadrukte dat het noodzakelijk was om zijn geliefde platteland af en toe te verlaten om naar de stad te gaan, zodat hij met anderen kon praten over God. Zorg dat je de natuur niet gebruikt om te ontsnappen aan de ander.

2. De natuur verafgoden

God is niet de natuur, maar Hij heeft de natuur wel geschapen. Je kan het vergelijken met een moeder die haar dochter mist omdat ze aan de universiteit gaan studeren is. De moeder loopt de kamer van haar dochter binnen en geniet van alles wat haar dochter heeft achtergelaten: foto's met vrienden, haar posters, kleren... Haar dochter is er niet, maar de kamer herinnert haar eraan dat haar dochter bestaat en wie ze is. Ze ziet haar dochter terug in de manier waarop ze muren heeft versierd, de spullen die ze verzameld heeft.

Zo is het ook voor een natuurmens: God is niet lijfelijk in de natuur aanwezig, maar je kan er wel eigenschappen van God in ontdekken: zijn zorg voor ieder schepsel, zijn creativiteit.

2. Het spirituele pad van de zintuigen

God zoeken in beleving en ervaring

Deze mensen willen opgaan in het ontzag, de schoonheid en de glorie van God. Als ze aan God denken, komen er taferelen bij hen op, geluiden, geuren. Wierook, architectuur, muziek en dichtelijke taal zijn voor hen een manier om God te leren kennen.

In de Bijbel komt de luidruchtige en kleurrijke God van de Schrift voortdurend aan bod. Het is niet stil in de Bijbel! Een voorbeeld is de profeet Ezechiël: hij *voelt* de wind, hij *ziet* bliksemstralen, hij hoort de geluiden van vleugels als gebulder van de zee. Hij moet een boekrol opeten die zoet *smaakt*. (Ezechiël 3). Wanneer Jezus in het boek Openbaring aan Johannes verschijnt, is dat ook een heel zintuiglijke ervaring. Zijn *stem* is 'een bazuin', zijn hoofd en haren waren wit als *witte wol* en zijn ogen als een vlammen *vuur*. (Openbaring 1).

Ben je iemand die God zoekt met zijn zintuigen?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God in een kerk waarin mijn zintuigen tot leven komen – wanneer ik zijn aanwezigheid kan zien, ruiken, horen en proeven.
2. Ik geniet van een eucharistie met wierook, kaarsen, mooie muziek...
3. Ik vind het erg moeilijk om God te zoeken in een kaal kerkgebouw. Schoonheid is heel belangrijk voor me.
4. Ik zou graag leren bidden door middel van tekenoefeningen, muziek of kunst.

Enkele opdrachten

1. Ga naar de zee en proef van het zoute zeewater. Overdenk hoe uit jouw leven blijkt dat jij het zout van de aarde bent.

"Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt." (Mat 5, 13).

2. Wist je dat de Bijbel haar eigen muziekcollectie heeft? Je vindt ze in het boek Psalmen.

Denk aan je eigen collectie:

- * In welk liedje staan voor jou vragen die jij hebt voor God?

- * Welk lied zing jij graag met jouw groep? Of ken je van op kamp, WJD, pelgrimstocht... en zou je graag nog eens zingen?
- * Welk lied is voor jou vergelijkbaar met psalm 150?

Beluister deze liederen nog eens.

3. Ga naar de supermarkt of naar de markt. Koop een stuk groente of fruit die je nog niet eerder hebt geproefd en die je lekker lijkt. Eet die vrucht en beschrijf voor jezelf de kleur, de structuur, de schil, de pit, de smaak. Zou je God ook zo kunnen beschrijven?

Het lijkt misschien raar om God te associëren met smaak. Maar Jezus is voor ons het levende brood. Wij kunnen Hem elke zondag proeven in de eucharistie, in brood en wijn.

4. Teken wat God voor jou betekent. Teken daaronder jezelf in relatie tot God. Is dat ook hoe jij het wilt? Hoe zou je nog dicht bij God kunnen komen?

5. Lees het gebed van Augustinus in de jaarthemamap (Beloofd, p. 55). Welke zintuigen vind je terug in deze tekst?

In jouw groep

Je kan in jouw groep al heel zintuiglijk werken. We genieten via onze zintuigen van schoonheid en schoonheid verwijst ons door naar God.

Zien: heb je een eigen lokaal? Laat de leden het versieren met afbeeldingen die voor hen God of geloof uitdrukken.

Horen: een geweldige manier om samen te bidden, is samen zingen! Bij IJD kan je heel veel inspiratie vinden voor liederen om samen te zingen. Je kan ook samen naar muziek luisteren – op Youtube staan prachtige liederen over God. Deze afspeellijst is alvast een goed begin.¹

Voelen: je kan met jouw groep samen een gebedsvoorwerp maken, een voorwerp dat iedereen in zijn of haar hand kan houden terwijl jullie samen bezinnen of bidden. Telkens wanneer deze voorwerpen dan uitgedeeld worden, is het een herinnering voor iedereen dat jullie samen gaan bidden.

Proeven: verzamel allerlei soorten eten (zoet, zout, zuur). Welke associaties roepen de verschillende smaken op? Welke smaak doet hen denken aan God? Waarom?

Ruiken: in veel kerken wordt wierook gebruikt. Wierook werd al in het Oude Testament gebruikt tijdens erediensten en het was één van de drie geschenken voor het pasgeboren Kerstkind. Ga met de groep een kerk binnen. Wat ruiken ze? Waar doet hen dat aan denken? Brand een beetje wierook voor het altaar (vraag eerst toestemming aan de koster of priester) of in jullie lokaal. Vraag iedereen om de ogen te sluiten en van de geur genieten. Welke gedachten kwamen er bij hen naar boven?

Je kan ook met je groep over de uitspraken hierboven in gesprek gaan en je eigen ervaringen delen.

¹ https://www.youtube.com/playlist?list=PLaTucvKFsHoWUXaKZtyBBgKz_bd40ShHg

Valkuilen

Bij elk spiritueel pad horen ook enkele valkuilen. Let hiervoor op:

1. Schoonheid verafgoden

Net zoals een natuurmensen van de natuur God kan maken, kan dat ook gebeuren met prachtige kunst of een mooie kathedraal. Het is niet omdat een plaats ons aan God doet denken, dat die plek ook God is.

2. Genieten zonder overtuiging

De zintuigen kunnen ons ook bedriegen. Wanneer we een mooi lied zingen in een bezinning of een gebedsmoment, menen we de woorden dan echt? Of zingen we ze met even veel gevoel als wanneer we op restaurant een pizza bestellen? Muziek kan ons een toewijding laten veinzen die er niet is.

3. Het spirituele pad van de traditie

God zoeken in rituelen en symbolen

We hebben een zeer rijke traditie, met zeven sacramenten, het kerkelijk jaar, rituelen,... Ons belangrijkste ritueel en gebed is de eucharistie, die voor iedereen bedoeld is. Toch zijn er mensen voor wie dit spirituele pad meer spreekt dan voor anderen. Zij vinden God in de rituelen, symbolen en tradities van de Kerk.

Tradities en rituelen kenmerken het leven van de aartsvaders in het Oude Testament. Aäron en zijn zoons kregen uitgebreide rituelen opgedragen om onderscheid te maken tussen het heilige en het gewone, zodat de eerbied voor God niet verloren ging (Exodus 20-24). Ons belangrijkste ritueel, namelijk de eucharistie, komt rechtstreeks van Jezus zelf, uit het Evangelie. Onze reactie op de symboliek van tradities weerspiegelt de reactie van ons hart op God zelf. Als we luchtig of negatief doen over symbolen, staan we vaak luchthartig tegenover datgene waar de symbolen voor staan.

Kom jij God op het spoor in rituelen, symbolen en tradities?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik naar de eucharistie of naar een gebedsmoment ga. Rituelen en tradities ontroeren me meer dan wat ook.
2. Het individualisme in de kerk is gevaarlijk. Het christendom is een collectief geloof en we moeten dan ook blijven samen bidden.
3. Deelnemen aan de sacramenten, christelijke symbolen in mijn kamer plaatsen, hoogdagen vieren – dat zijn activiteiten die ik graag doe.
4. Ik zou graag een persoonlijk gebedsritueel willen vinden en volhouden.

Enkele opdrachten

1. Ga op zondag naar de eucharistie en probeer heel bewust alles mee te maken. Probeer elk element van de viering in je op te nemen. Wat heeft je ontroerd? Wat wil je graag onthouden?
2. Schrijf de zegen op die je hebt ontvangen bij het einde van de eucharistie. Wat betekent die zegen voor jou?

3. Lees Exodus 20, 3-17. Bedenk bij iedere regel een symbool en teken dat op een hard stuk karton. Laat de wet tot leven komen door de symbolen (deels) uit te knippen en ze rechtop te plaatsen. Je krijgt dan een kijkdoos-effect!

4. Steek een kaarsje aan en bid voor iemand die je dierbaar is. Bedenk hoe je een persoonlijk gebedsritueel kan maken. Een goed boek om hiermee te oefenen is het Youcat gebedenboek, uit te lenen bij IJD.

In jouw groep

Vaste rituelen en symbolen zijn goed voor de samenhang van een groep. Wanneer je tijdens elke bijeenkomst samen bidt, dan kan dat voor de jongeren een moment van rust zijn in hun drukke agenda. Als je al een vaste structuur hebt voor jullie gebeds- of bezinningsmomenten, evalueer die dan eens samen met jouw groep. Wat vinden zij daarvan? Welk element erin vinden ze goed? Welk element kan beter? Welke liederen zingen ze graag tijdens het gebedsmoment?

Hebben jullie nog geen vast gebeds- of bezinningsmoment? Dan is het zeker de moeite om dit in te voeren. IJD kan je hierbij helpen, met een vorming op maat. Contacteer hiervoor jouw lokale IJD-afdeling.

Valkuilen

1. Vervallen in formalisme

Het is niet genoeg om via tradities, rituelen en symbolen dichterbij God te komen. We moeten anderen ook zien te bereiken. Jezus waarschuwde al tegen een leeg vertoon van religie zonder inhoud: "de buitenkant van bekens en schalen spoelen jullie af, maar de binnenkant blijft vol roofzucht en onmatigheid" (Mat 23, 25).

2. Mechanische herhaling

De herhaling van rituelen of gebeden kan, bezielt door een levend geloof, een sterke kracht ten goede zijn. Zonder aandacht wordt een ritueel een lege oefening. Dan staan we onoprecht voor God.

4. Het spirituele pad van de eenvoud

God zoeken door soberheid en eenzaamheid

Deze mensen willen niets liever dan met rust te worden gelaten in het gebed. Weg met die lawaierige gebedsmomenten, de grote kunstwerken, de kaarsen. Leid ze nergens mee af – geen schilderijen, geen luide muziek en laat ze alleen om te bidden in stilte en eenvoud. In onze wereld is er weinig begrip voor mensen met een ascetisch temperament. Hun pad neigt naar eenzaamheid, soberheid, eenvoud. Omwille van de oppervlakkigheid en tierlantijntjes in onze cultuur is het fijn om op zoek te gaan naar eenvoud en ernst. Deze mensen moeten meer dan anderen soms tegen de cultuur ingaan om naar God op zoek te gaan.

Bij eenzaamheid en ascese komt in de Bijbel Johannes de Doper naar voor, maar ook Jezus. Voordat hij 'in het veld' aan de slag ging, bracht hij veertig dagen door in de woestijn. Hij leerde zijn leerlingen dat bidden in het geheim moet worden gedaan en op moeilijke momenten keerde Hij terug naar de eenzaamheid, om alleen te kunnen bidden.

Zoek jij God graag in soberheid en eenzaamheid?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik alleen ben en niets me kan afleiden om me op Hem te concentreren.
2. Ik zou mijn geloof eerder 'inwendig' dan 'uitwendig' noemen.
3. Een weekend in een klooster verblijven... dat zou ik zalig vinden.
4. Ik zou graag eens een gebedswake willen doen, of mijn leven willen versimpelen.

Enkele opdrachten

1. Schrijf in het midden van een blad jouw naam. Schrijf daaromheen de namen van mensen die belangrijk voor je zijn. Hoe dichterbij de naam bij jouw naam zet, hoe belangrijker ze voor jou zijn. Waar staat Gods naam? Schrijf nu achter de namen van je vrienden hoeveel tijd je met hem/haar doorbrengt. Wat vind jij van de plaats die God heeft in je leven. Hoeveel tijd krijgt Hij? Noteer hoeveel tijd jij graag met Hem wil doorbrengen.

2. Probeer een dag lang soberder te leven. Drink bijvoorbeeld in plaats van limonade of cola alleen water. Zo kan je waakzamer worden ten opzichte van God: iedere keer dat je iets drinkt, doe je dat bewust en denk je aan Hem.

3. Neem een blad papier en schrijf een brief aan God. Schrijf bijvoorbeeld waar je mee bezig bent, waar je blij mee bent, wat je moeilijk vindt, wat een vraag voor je is, waar je meer wil in groeien, waar jij aan vasthoudt. Plooi het papier dubbel en plak het aan de zijkanten dicht met plakband. Deze brief is enkel bedoeld voor God.

4. Tel je hartslag een minuut lang en dank God dat jij er mag zijn.

In jouw groep

Eenzaamheid is iets dat moeilijk te bereiken valt in groep. Toch hierbij enkele tips:

- * Doe een wandeling met de hele groep. Spreek af dat je enkele kilometers allemaal alleen zult wandelen (op enkele meters van elkaar).
- * Print een bezinningstekst of Bijbeltekst af voor iedereen. De groep krijgt dan een beetje tijd om apart de tekst tot zich te nemen en te overdenken. Daarna komen jullie weer samen om hierover in gesprek te gaan.

Valkuilen

1. Te grote nadruk op persoonlijk, individueel geloof

Het verlangen om de eenzaamheid te zoeken kan enkele problemen met zich meebrengen, omdat het geloof ook naar buiten gericht moet zijn. Onze behoefte aan spirituele rust moet dus in balans zijn met onze opdracht om samen gemeenschap te vormen.

2. In de gunst willen staan bij God

God houdt onvoorwaardelijk van ons en hangt dus niet af van de spirituele ervaringen die wij nu meemaken. Door eenzaam en sober te leven kunnen wij op zoek gaan naar God en Hem misschien sneller vinden... maar Hij ziet ons sowieso al graag.

5. Het spirituele pad van de idealen

God zoeken door confrontatie en actie

Activisten dienen een rechtvaardige God en hun lievelingsverhaal uit de Schrift is vaak het verhaal van Jezus die de tempel reinigde. Voor hen is God aanbidden opstand tegen het kwaad en evangeliseren. Deze christenen zien de kerk als een plek om de batterijen op te laden, zodat ze de wereld weer in kunnen gaan om oorlog te voeren tegen onrecht.

Activisten zijn in de Bijbel vaak beroemd en berucht. Mozes, Elia, Habakuk en Petrus zijn mannen die uitdagen door hun moed en leiderschap en tegelijkertijd bemoedigen door hun zwakheden. Mozes is ongetwijfeld één van de bekendste activisten uit de Schrift. Mozes toont aan dat trouwe gehoorzaamheid aan God niet altijd onmiddellijk succes garandeert, wanneer hij bijvoorbeeld de farao confronteert. 'Laat mijn volk gaan!', eist hij. De farao legt de Israëlieten een zware last op en in één dag wordt Mozes de meest gehate man in Israël. Mozes blijft trouw aan God en bevrijdt met Zijn hulp uiteindelijk de Israëlieten.

Ben jij een activist?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik met hem samenwerk om het op te nemen voor zijn gerechtigheid: brieven schrijven aan regeringsambtenaren, mensen aanmoedigen om op te komen voor rechtvaardigheid, of me verdiepen in actuele kwesties.
2. Ik raak erg gefrustreerd als ik apathische christenen zie die niet actief worden. Ik wil alles doen om de Kerk te helpen haar apathie te overwinnen.
3. Activiteiten waar ik graag aan zou meedoen: het aanpakken van sociale ongelijkheid, vrijwillig meewerken aan een politieke campagne.
4. Ik zou graag meer met mijn geloof op straat komen.

Enkele opdrachten

1. Schrijf een prikkelende zin over het geloof op een A3-poster. Hang de poster voor jouw raam. Wissel elke week van tekst. Inspiratie nodig? Zoek op Google naar 'visje'.

2. Lees Jesaja 58. Kleur in de tekst rood wat God niet wil. Maak groen wat God van ons vraagt. Maak geel wat Hij ons belooft te geven als we dat doen. Doe deze week iets wat God van ons vraagt (gebaseerd op Jesaja 58).

3. Kijk naar het nieuws en bid dat je met de ogen van Jezus mag kijken.

4. Schrijf op hoeveel geld jij per maand te besteden hebt. Waar geef jij je geld aan uit? Teken het op papier. In de Bijbel wordt heel vaak vernoemd dat je aalmoezen moet geven. Hoeveel geld geef jij terug aan God? Onderzoek welke organisatie jij het liefste geld zou willen geven.

In jouw groep

De meeste groepen zetten zich al in voor het goede doel, door mee te werken aan de Warmste Week, aan Damiaanactie, aan de campagne van Broederlijk Delen of Welzijnszorg... Daarbij is het belangrijk om de band met het geloof niet uit het oog te verliezen. Plan na een actie voor het goede doel een verwerkingsmoment in en bespreek wat de groep van de actie vond. Hadden ze het gevoel dat ze door zich in te zetten voor de ander, zich dichter voelden bij God? Zijn er nog acties die ze zouden willen ondernemen?

Een andere vorm van activisme kan zijn om mensen uit te nodigen om samen met jullie groep te bidden of te bezinnen. Een goed voorbeeld hiervan is Nightfever. Daarbij wordt een kerk 's avonds bemand door jongeren die kaarsjes uitdelen aan de passerende mensen, met de uitnodiging dat ze de kaarsen binnen mogen aansteken en eventueel even kunnen blijven zitten. Ook dat is een vorm van activisme!

Valkuilen

1. In beslag genomen worden door activiteiten en cijfers

Het is gemakkelijk om enkel nog oog te hebben voor de opbrengst van een actie: we hebben zoveel brieven geschreven voor Amnesty, we hebben zoveel geld ingezameld voor een goed doel... Maar daarbij wordt het belangrijkste uit het oog verloren, namelijk dat deze goede daden gedaan worden uit geloof. Zorg ervoor dat je spiritueel niet uitdroogt door enkel nog maar acties te doen voor de resultaten, maar heb ook oog voor de achterliggende motivatie.

2. Elitarisme en verontwaardiging

Omdat een activist gevoed wordt door confrontatie, begrijpt hij misschien niet zo goed waarom andere mensen dat niet graag doen. De gedachte alleen al om mensen aan te spreken op straat is voor sommige mensen afschrikwekkend, terwijl anderen het heel tof vinden. Dit kan een elitaire houding veroorzaken.

6. Het spirituele pad van het zorgen

God zoeken door anderen te helpen

Zorggevers zoeken God door anderen te dienen. Vaak zeggen ze dat ze Christus zien in de armen en hulpbehoevenden en dat hun geloof wordt opgebouwd door de wisselwerking met andere mensen. Moeder Teresa uit Calcutta is hier het ultieme voorbeeld van. Toen ze twaalf jaar was, werd ze zo geraakt door de verhalen over armoede in India, dat ze besloot missionaris te worden. Toen ze in 1946 in een gemeenschap van Ierse zusters zat in de krottenwijken van Calcutta, hoorde ze Gods boodschap om van koers te veranderen: "Ik moest het klooster uit om de armen te helpen door onder hen te leven". Moeder Teresa keek achter de ogen van de armen, de zieken en de hulpbehoevenden en zei dat ze het beeld van God zag. Ze leerde God lief te hebben door anderen lief te hebben. Zorgen voor de armen was voor haar geen plicht, maar liefde. Aan zusters in wording vroeg ze: "Word je blij van je werk?". Als het antwoord nee was, dan waren ze niet geschikt om een medezuster te worden.

In de Bijbel is Jezus zelf natuurlijk de bekendste 'zorger'. Hij zorgde voor de zieken, voor mensen die door demonen bezeten waren en voor de verlorenen. Hij drong er bij zijn leerlingen op aan te geven aan de armen. Hoe makkelijk is het om niet te letten op de behoeften van anderen om ons heen omdat we 'belangrijkere dingen' te doen hebben. Jezus daarentegen noemde oog hebben voor de behoeften van anderen juist een cruciaal deel van onze zending!

Ben jij een zorggever?

Herken je je in deze uitspraken? Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik Hem zie in de hulpbehoevenden, de armen, de zieken en de gevangenen. Ik voel Gods aanwezigheid het sterkst als ik rustig naast het bed zit van iemand die ziek is, of als ik iemand in nood kan helpen. Je kunt erop rekenen dat ik als vrijwilliger meedoe aan allerlei hulpactiviteiten.
2. Ik voel Gods liefde als ik er ben voor een vriend die het moeilijk heeft met zijn studies, als ik eten klaarmaak voor een gezin in nood of als ik ergens vrijwilligerswerk ga doen.
3. De woorden dienstbaarheid en barmhartigheid spreken mij erg aan.
4. Ik zou liever iemand verplegen tot hij beter is, dan op bezinningsweekend gaan of een gebedswandeling doen in het bos.

Enkele opdrachten

1. Neem één van je ouders in gedachten en schrijf op wat hij/zij allemaal voor jou doet. Bedank hem/haar op een verrassende manier.
2. Doe een taakje voor iemand. Denk bv. aan:
 - * Was ophangen
 - * Auto wassen
 - * Gras afrijden
 - * Babysitten
 - * Stofzuigen
 - * Hond uitlaten
 - * Afwassen
 - * Kamer opruimen
3. Dankalfabet: bedenk bij iedere letter van het alfabet iets waar jij God dankbaar voor bent.
4. Jezus vertelt een bekend verhaal aan een wetgeleerde die hem op de proef wil stellen. Lees Lucas 10, 25-37.
 - a. Kan medelijden ervoor zorgen dat jij je doel bijstelt?
 - b. Wat mag zorgen jou kosten?
 - c. In vers 36 staat: 'Wie van deze drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?'.

Wat zou jij antwoorden?
 - d. Naaste ben je niet, naaste word je... Zie jij het verschil?

In jouw groep

In een groep kan het zorgen voor elkaar al binnen de groep gebeuren. Oplettend zijn naar elkaar toe, iemand bemoedigen die het moeilijk heeft, aandachtig luisteren naar elkaars verhalen... Dat zijn allemaal manieren om te zorgen voor elkaar. Bij sommige jeugdbewegingen zamelen ze geld in voor hun werking door hun diensten aan te bieden en klusjes te doen, zoals auto's wassen, ergens een uurtje gaan strijken, gaan babysitten... Zou het niet mooi zijn als een Jokri- of plussersgroep dit gratis zou doen? Je kan het als activiteit organiseren: een namiddag langsgaan bij oude mensen en hun gras afrijden, of cupcakes bakken en die gaan uitdelen in een rusthuis, of op een warme zomerdag een gratis carwash aanbieden. Dat zou een mooi teken van Gods onvoorwaardelijke liefde kunnen zijn!

Valkuilen

1. Voor anderen zorgen om jezelf beter te voelen
Wanneer zorg dragen voor jou een manier is om God te zoeken, dan betekent dit dat we onze liefde voor God uitdrukken door anderen een helpende hand te bieden, niet dat we willen zorgen voor anderen omdat het ons een goed gevoel over onszelf geeft.
2. Verwaarlozen van de allernaasten
We mogen niet vergeten dat God in de wereld gekomen is in een gezin, en dat Hij prioriteit geeft aan thuis. Paulus schrijft aan Timoteüs: 'Wie niet voor de eigen familie zorgt, zelfs niet voor huisgenoten, heeft het geloof verloochend.' (1 Tim 5, 8). Wees tevreden om eerst voor de mensen thuis te zorgen en daarna verder te kijken.

7. Het spirituele pad van het enthousiasme

God zoeken in vreugde en spontaniteit

Vreugde en spontaniteit in het geloof is voor enthousiastelingen het allerbelangrijkste. Ze worden gelukkig van vreugdevol feestvieren en zijn *cheerleaders* voor God. Ze willen niet alleen God kennen, ze willen Hem ook ervaren en ontroerd worden. Ze houden van het mysterieuze van het geloof: God beantwoordt onze gebeden heel spontaan, en we kunnen Hem soms in heel kleine dingen aan het werk zien.

In de Bijbel kan je lezen dat God vaak op heel mysterieuze wijze met zijn volk spreekt, bijvoorbeeld in dromen. Zowel in het Oude Testament (Jakob, Jozef, Salomo en Daniël) als in het Nieuwe Testament (Jozef, de drie wijzen).

Ook feest vieren komt heel vaak voor in de Bijbel: er wordt geschreven over het Loofhuttenfeest, waarin zeven dagen lang gefeest werd en over David, die danste voor God. Een ander goed voorbeeld van Bijbels enthousiasme is psalm 150:

Halleluja!
Loof God in zijn heilige woning,
loof hem in zijn machtig gewelf,
loof hem om zijn krachtige daden,
loof hem om zijn oneindige grootheid.

Loof hem met hoorngeschal,
loof hem met harp en lier,
loof hem met dans en tamboerijn,
loof hem met snaren en fluit.

Loof hem met klinkende bekkens,
loof hem slaande cymbalen.
Alles wat adem heeft, loof de Heer!

Halleluja!

Ben jij een enthousiasteling?

Herken je je in deze uitspraken?

Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als mijn hart vleugels krijgt en ik wel uit elkaar zou kunnen barsten van vreugde.
2. Ik zou graag een workshop bijwonen om te leren bidden door dans of naar vieringen gaan met vreugdevolle muziek.
3. Ik verwacht dat God op onverwachte manieren zichzelf toont.
4. Ik geef meer geld uit aan christelijke muziek dan aan boeken.

Enkele opdrachten

1. Kom met je vrienden of met je groep samen voor een dankdag:
 - a. Zorg voor muziek en lekkere hapjes.
Hef het glas en noem allemaal iets waar je dankbaar voor bent.
 - b. Maak tijd om samen te bidden voor mensen die in een moeilijke situatie zitten of die niet kunnen danken.
 - c. Nodig ook mensen uit die je liever niet zou uitnodigen.
 - d. Maak een dankmuur waarop iedereen kan noteren waar hij of zij blij mee is.
 - e. Vraag of iedereen een product wil meenemen en maak daar een pakket van dat je brengt naar iemand die het nodig heeft.
2. Vraag bij het opstaan of God vandaag iemand op je pad wil brengen om over Hem te vertellen.
3. Schrijf op voor wie of wat je bidt. Hang dit blaadje ergens zichtbaar uit en schrijf erbij of je gebeden verhoord werden of niet. Soms is het een mysterie waarom we niets horen of een 'nee' krijgen op ons gebed. Blijf je God vertrouwen, ook als we Hem niet begrijpen?
4. God werkt vaak verrassend. Vertel deze week aan iemand op welke manier God jou heeft verrast.

In jouw groep

Samen plezier maken is één van de belangrijkste onderdelen van een Jokri- of plusserswerking. De meeste groepen organiseren een kerstfeestje voor hun leden. Je kan op het einde van het jaar ook een dankdag organiseren, zoals hierboven beschreven. Geef aan jouw leden voldoende de kans om spontaan te vertellen. Niet elke minuut van een bijeenkomst moet volgepland zijn; geef hen ademruimte om met elkaar te praten. Alleen zo maak je ruimte vrij voor spontaniteit.

Valkuilen

1. De ervaring zoeken omwille van de ervaring
Op zoek gaan naar vreugdevolle vieringen en enthousiaste mensen is iets goeds. Als we naar 'spirituele ervaringen' gaan zoeken omwille van de ervaring, en niet om dichterbij God te komen of naar Hem op zoek te gaan, dan schieten we het doel voorbij.
2. Toffe gevoelens gelijkstellen aan een goede viering/goed gebedsmoment
Natuurlijk is het mooi meegenomen als we ontroerd, geraakt of enthousiast worden door een gebedsmoment. Die gevoelens zijn echter niet noodzakelijk om toch te kunnen bidden en vieren. Een viering of gebedsmoment dient om onze aandacht te richten op God en niet enkel om ons goed te voelen. Het is ook niet zo dat we God niet vieren als we 'het niet voelen'. Gevoelens komen en gaan. We mogen ervan genieten, maar er niet van afhankelijk worden.

8. Het spirituele pad van de verdieping

God zoeken door stilte en contemplatie

Deze 'stiltemensen' zijn graag bij God. Meer moet dat niet zijn: gewoon in stilte aan zijn voeten zitten. Ze willen God liefhebben door bij Hem te zijn. Hun aandacht gaat niet noodzakelijk naar naasten-liefde, activisme of luidruchtig zingen of bidden. Ze willen enkel bij God zijn en Hem liefdevol in het gezicht te kijken.

In de Bijbel wordt de relatie tussen God en zijn volk vaak uitgedrukt als een liefdesrelatie, zoals in psalm 63:

God, u bent mijn God, u zoek ik,
naar u smacht mijn ziel,
naar u hunkert mijn lichaam
in een dor en dorstig land, zonder water....
Uw liefde is meer dan het leven,
mijn lippen zingen uw lof...

Denk aan het verhaal van Marta en Maria: Maria kiest ervoor om aan Jezus' voeten te zitten en naar zijn woorden te luisteren, om dicht bij Hem te zijn. Dat doe je enkel uit liefde. Jezus was er duidelijk over dat het geloof gebaseerd is op liefde, niet op wetten. Het grootste gebod, zei Hij, is 'de Heer uw God liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand.' (Mat 22, 37)

Ben jij een contemplatief?

Herken je je in deze uitspraken? Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als mijn emoties geraakt worden, als God zacht mijn hart aanraakt, me het gevoel geeft dat ik zijn beste vriend ben.
2. Ik heb het moeilijkst in mijn geloof als ik Gods aanwezigheid in me niet kan voelen.
3. Ik vind het zalig om een half uurtje ongestoord tijd te hebben om rustig te bidden en van Gods aanwezigheid te genieten.
4. Als ik aan God denk, denk ik vooral aan liefde en vriendschap.

Enkele opdrachten

1. Luister naar een lied waarmee je Gods liefde als het ware wil beantwoorden.
2. Schrijf net als Maria een gedicht waarin staat wat je voelt voor God. Lees daarna Maria's gedicht (Lc 1, 46-55).
3. Oefen in het luisteren naar Gods stem:
 - a. Begin je gebed met God te begroeten en een kruisteken.
 - b. Vraag om een open hart.
 - c. Vraag om te leren bidden.
 - d. Vraag om stilte in je hoofd en hart.
 - e. Dank God voor wat Hij tot je wil zeggen.
 - f. Wacht in stilte op God. Zorg voor Bijbel, pen en papieren noteer wat je hoort, wat erin je gedachten opkomt aan woorden, beelden of Bijbelteksten.
 - g. Dank God.
4. Maak het Onzevader persoonlijk door na elke regel jouw eigen woorden in te voegen:

Onze Vader, die in de hemel zijt,

noem daarna jouw aanspreekvorm voor God

uw naam worde geheiligd,

uw rijk kome,

uw wil geschiede

op aarde zoals in de hemel.

Geef ons heden ons dagelijks brood

en vergeef ons onze schulden,

zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,

en breng ons niet in beproeving,

maar verlos ons van het kwade.

Amen.

5. v Petrus knielde, Jeremia stond en Nehemia ging zitten. Abraham strekte zich uit en Elia bad met zijn gezicht tussen zijn knieën. Paulus wisselde gebeden af met liederen en Maria dichtte. Bidden kan overal, in allerlei houdingen en op veel manieren. Experimenteer met verschillende gebedshoudingen en lees het gebed van Salomo in 1 Koningen 8. Wat vind jij van de gebedshouding van Salomo?

In jouw groep

Dit is een moeilijk pad om toe te passen in groep. Het is meer dan enkel stil zijn, het is vol liefde naar God kijken en je door Hem aangekeken voelen. Je kan dit proberen bespreekbaar te maken door te vragen wie zich kan vinden in de uitspraken van hierboven.

Je kan met jouw groep ook eens het *centrerend gebed* proberen:

Kies een woord (Jezus, Vader, God) als een mentaal richtpunt. Herhaal het woord een bepaalde tijd lang zwijgend in je hoofd tot je hart het woord uit zichzelf gaat herhalen. Je denkt nu misschien: oké, en nu? Maar het centrerend gebed is een contemplatief gebed, waarbij je niets doet; je rust gewoon bij God. Je moet geen gebeden opzeggen, geen gedachten hebben, enkel genieten van de liefde van God.

Valkuilen

1. Meditatie zonder God

Contemplatief gebed is meer dan enkel meditatie: uiteindelijk gaat het om het zoeken van God. We moeten ons niet 'leeg' maken, door contemplatief gebed worden we gevuld door God.

2. Vergeten goed te doen

Contemplatief gebed kan in het begin aanvoelen als een soort verliefdheid, waardoor je de rest van de wereld dreigt te vergeten. Als christenen zijn we net geroepen om in die wereld te gaan staan en er voor de ander te zijn. Hierin moet er dus een goede balans zijn.

9. Het spirituele pad van het denken

God zoeken met kennis en verstand

Intellectuelen kunnen grote twijfelaars zijn of toegewijde gelovigen, maar in beide gevallen zullen ze het christendom graag van alle kanten bestuderen. Geloof is iets wat zowel begrepen als ervaren moet worden. Ze voelen zich het dichtst bij God als ze weer iets nieuws over Hem begrijpen. Een denker kan urenlang zitten peinen over een interessante tekst of opvatting. Hun geest moet geprikkeld worden om te groeien in geloof, ze moeten worden uitgedaagd en moeilijke vragen onder ogen zien. Wanneer ze geen nieuwe dingen leren over God, dan komen ze niet verder in hun relatie met Hem.

Woorden van wijsheid zijn een belangrijk deel van de Bijbel en zijn een manier om God te leren kennen. Een voorbeeld hiervan is Salomo die zijn liefde toonde voor de Heer door zijn verstand te gebruiken. Hij beperkte zich daarbij niet tot religieuze wijsheid, maar onderzocht ook de natuur: 'Hij dichtte drieduizend spreken en duizendenvijf liederen, over allerlei soorten planten, van de ceder op de Libanon tot de majoraan die uit de muur groeit, en over de lopende dieren, de vogels, de kruipende dieren en de vissen' (1 Kon 5, 12-13).

Jezus zelf toonde een voorliefde voor kennis. Toen Hij twaalf jaar oud was, besprak Hij de wet in de tempel. Onderwijzen maakte een groot deel uit van zijn zending. Hij drong er bij zijn leerlingen op aan God lief te hebben met hun hele verstand.

Ben jij een denker?

Herken je je in deze uitspraken? Dan kunnen de oefeningen hieronder je helpen te groeien in je geloof.

1. Ik voel me het dichtst bij God als ik iets nieuws leer over Hem dat ik eerder niet begreep. Mijn verstand moet geprikkeld worden. Het is heel belangrijk voor me dat ik weet wat ik geloof.
2. Het is van groot belang om het christelijk geloof te begrijpen en te doorgronden.
3. Ik voel me dicht bij God als ik een paar uur ongestoord kan studeren – in de Bijbel, via internet, of via christelijke boeken.
4. Ik geef meer geld uit aan boeken dan aan muziek.

Enkele opdrachten

1. Lees Handelingen 17, 16-31 en doe de opdrachten hieronder:
 - a. Wat doet het met Paulus als hij afgoden ziet in de stad Athene?
 - b. Zie jij sporen van religie om je heen? Welke?

- c. Waar kom jij die tegen?
 - d. Wat voor gevoel geven ze jou?
 - e. Paulus gaat het debat aan met mensen die God niet kennen. Doe jij dat soms?
 - f. Kleur de tekst waarin Paulus uitleg geeft over wie God is.
 - g. Wat is volgens Paulus het doel van God met de mensen?
 - h. Hoe draag jij bij aan dit doel?
 - i. God is voor niemand van ons ver weg, zegt Paulus in vers 27. Hoe ervaar jij dat in jouw omgeving?
2. Jezus beloofde de leerlingen dat Hij zich na zijn verrijzenis (in Galilea) zou laten zien. Eenmaal in Galilea pakken de leerlingen het vissen weer op. *Lees Johannes 21, 1-14.* Behoorlijk frustrerend, een nacht werken en niets vangen om vervolgens een 'onbekende' te zien die vraagt om een visje voor op het brood. Het korte 'nee' is veelzeggend. Dan vraagt de onbekende om andersom te gaan vissen met daarbij de woorden: 'En dan lukt het wel!' Zou jij het gedaan hebben? Sterker nog, doe jij dat? Geloven betekent heel vaak de dingen radicaal anders doen dan jij gewoon bent om te doen.

De leerlingen gehoorzamen de onbekende en wat ze dan (ont)vangen is nauwelijks bij te houden. Het is enorm veel. Herken jij dat? Eerst gewoon doen en dan ga je het buitengewone zien? Pas daarna herken je Jezus.

3. Lees het Bijbelboek Ruth en beluister daarna het lied Ruth van Stef Bos. Wat zijn de gelijkenissen en verschillen?

4. Geloven (het kennen van en vertrouwen op Jezus) wordt in de Bijbel wel een complete omkering genoemd: zwart-wit, donker-licht, dood-leven, blind-ziende. Noteer wat jij door te geloven anders bent gaan zien.

5. De Bijbel zou je Gods (meest gebruikte) muziekinstrument kunnen noemen. Door de Bijbel te lezen hoor je zijn geluid. In ieder stuk ontdek je meer over de Componist. Het bijzondere is dat muziek je zo kan raken dat je tot in je hart geraakt bent. Precies op het juiste moment. Door vaak te luisteren geef je God een instrument om tot je hart te spreken.

In jouw groep

Hoewel de Jokri- of plussersgroep zeker niet dient om les te geven, kan het toch een mooie plek zijn om bij te leren over geloof. Heb je leden in jouw groep die graag bijleren over geloof, christendom, de Kerk? Misschien kan je in jullie lokaal wel een kleine bibliotheek inrichten met inspirerende boeken. Of in plaats van een film kunnen jullie eens naar een documentaire of tv-serie over de Bijbel kijken. Voor inspirerende films en spelen over de Bijbel mag je altijd langskomen in de documentatiecentra van IJD!¹

Valkuilen

1. Wel weten, maar niet doen
Denkers moeten beseffen dat weten wat goed is geen plaatsvervanger is voor doen wat goed is, integendeel! Wanneer we weten wat goed is, zijn we nog meer verplicht om het ook daadwerkelijk te doen! Volgens het boek Spreuken is de wijze iemand die rechtvaardigheid in de praktijk brengt. Goed denken en goed doen vullen elkaar aan, maar kunnen niet los van elkaar bestaan.

- 1 Meer informatie over de documentatiediensten vind je hier:
<https://www.kerknet.be/ijd-documentatiedienst>

2. Trots zijn

Het is een vaak voorkomende valkuil voor mensen die van iets verstand hebben. Er is een groot verlangen om de naaste te corrigeren. Ze voelen zich goed als ze kunnen pronken met hun kennis bij anderen. God geeft ons nochtans geen verstand om er andere mensen mee de ogen uit te steken, maar om hen nabij te zijn. Iemand met een mooie stem kan toch irritant zijn als zij op een ongepast moment gaat zingen, zo kan iemand met een goed verstand ook vervelend zijn als hij niet leert wat de juiste tijd en plaats is om anderen een lezing te geven.

BRONNEN

Deze gids is gebaseerd op:

- Gary Thomas, *Jouw Spiritualiteit* (2010, Buijten & Schipperheijn Motief, Amsterdam)
- Marian Timmermans, *Mind your faith. Aan de slag met je geloof* (2013, Ark Media, Amsterdam)
- Marian Timmermans, *Sun fun faith. Aan de slag met je geloof* (2014, Ark Media, Amsterdam).

Deze boeken zijn ook allemaal te ontlenen bij IJD.